

Doktorikraadi andmise lisatingimused loodus- ja täppisteaduste valdkonnas

Vastu võetud Tartu Ülikooli senati 27. mai 2022. a määrusega nr 8 kinnitatud ja 1. märtsi 2024. a määrusega nr 1 muudetud doktoriõppe eeskirja punkti 98 alusel.

I. Üldpõhimõtted

1. Loodus- ja täppisteaduste valdkonnas (edaspidi: valdkond) lähtutakse doktorikraadi andmisel doktoriõppe eeskirjast (edaspidi: eeskiri) ja alljärgnevatest tingimustest.
2. Kui valdkonna nõukogu on doktorikraadi andmisele kehtestanud instituuditi erisusi, kohaldatakse neid tingimusi, mis kehtivad instituudis, kus töötab doktorikraadi taotleja vastutav juhendaja.

II. Nõuded doktoritööle

3. Eeskirja punktis 107 nimetatud doktoritöö kui tervikliku teaduspublikatsioonide kogumi moodustavad artiklid peavad olema ingliskeelsed. Teistes keeltes avaldatud artiklite kasutamisel tuleb doktoritöösse lisada nende täistekstide ingliskeelsed tõlked.
4. Üldjuhul on lubatud kasutada üht artiklit kuni kahes sama eriala doktoritöös. Kui üht artiklit on kasutatud kahes doktoritöös, peab mõlema doktorikraadi taotleja panus selle valmimisse olema oluline ja doktoritöös üksikasjalikult kirjeldatud. Ühe artikli kasutamine enam kui kahes doktoritöös on lubatud ainult doktorikraadi andva nõukogu (edaspidi: nõukogu) põhjendatud otsusel.
5. Kui artiklil on kaks või enam juhtivat autorit, võivad juhtiva autori rollis doktorikraadi taotlejad seda kasutada oma doktoritöös eeskirja punktile 110 vastava artiklina ainult nõukogu põhjendatud otsusel.
6. Füüsika instituudis ja keemia instituudis kaitstava doktoritöö puhul peaksid eeskirja punktis 108.2 nimetatud doktoritöö kui tervikliku teaduspublikatsioonide kogumi vähemalt kolm artiklit vastama ETIS-e klassifikatsioonile 1.1 või kaks artiklit klassifikatsioonile 1.1 ja kaks artiklit klassifikatsioonile 3.1 või 1.2.
7. Molekulaar- ja rakubioloogia instituudis ning tehnoloogiainstituudis kaitstav doktoritöö võib lisaks eeskirja punktis 107 nimetatud artiklitele sisaldada avaldamata artiklite käsikirju ja muid avaldatud artikleid. Avaldamata tulemuste kasutamisel tuleb doktoritöö tekstis selgelt viidata, et andmed on veel avaldamata.

III. Nõukogule dokumentide esitamise nõuded

8. Kui oponendil või eelretsensendil võib ülesande täitmisel tekkida huvide konflikt, tuleb vastutaval juhendajal täita doktoritöö oponendi või retsensendi määramisel küsimustik huvide konflikti ennetamiseks ja esitada see nõukogule koos eeskirja punktis 122 nimetatud dokumentidega.

9. Genoomika instituudis peab doktoritöö oponent kinnitama, et tema mis tahes varasem roll ei mõjuta oponentdiks olemist ja selle rolli erapooletut täitmist ning huvide konflikt puudub. Oponent ja juhendaja(d) allkirjastavad huvide konflikti vormi, mis esitatakse nõukogule põhjendatud otsuse tegemiseks koos eeskirja punktis 122 nimetatud dokumentidega.

10. Molekulaar- ja rakubioloogia instituudis esitab doktorikraadi taotleja nõukogule koos eeskirja punktis 122 nimetatud dokumentidega ka oponenti ingliskeelse elulookirjelduse koos publikatsioonide loeteluga ning vajadusel ajakirjade toimetustelt saadud load, et doktoritöös kasutatud artikleid ja teiste autorite avaldatud jooniseid võib doktoritöös kasutada.

11. Ökoloogia ja maateaduste instituudis

11.1. peab doktoritöö kaitsmisele lubamise avaldus sisaldama kinnitust, et doktorikraadi taotleja on teavitanud Tartu Ülikooli poolseid kaasautoreid ühisartikli(te) kasutamisest doktoritöös;

11.2. korraldab kaitsmise üldjuhul osakond või keskus, kus doktoritöö on valminud. Zooloogia osakond korraldab ka Eesti mereinstituudi doktoritööde kaitsmised.

12. Eeskirja punkti 134 kohaselt trükitakse doktoritööst vähemalt 15 eksemplari. Iga doktoritöö lõpliku pabereksemplaride arvu otsustab nõukogu.

IV. Eelretsenseerimine, eelkaitsmine ja oponent

13. Kui enne kaitsmisele lubamist saadab nõukogu doktoritöö eeskirja punkti 125.2 alusel eelretsenseerimisele, siis

13.1. arvutiteaduse instituudis, molekulaar- ja rakubioloogia instituudis, tehnoloogiainstituudis ning ökoloogia ja maateaduste instituudis määrab nõukogu ning doktoriõppekava „Keskkonnatehnoloogia“ ja doktoriõppe programmi „Tehnika ja tehnoloogia“ keskkonnatehnoloogia eriala doktoritööde puhul nõukogu esimees doktoritöö retsensendiks üldjuhul siseretsensendi Tartu Ülikoolist. Molekulaar- ja rakubioloogia instituudis ning ökoloogia ja maateaduste instituudis määratakse siseretsensent üldjuhul nõukogu liikmete hulgast. Doktoriõppekava „Keskkonnatehnoloogia“ ning doktoriõppe programmi „Tehnika ja tehnoloogia“ keskkonnatehnoloogia eriala doktoritöödele määrab doktorikraadi andva ühisnõukogu esimees siseretsensendiks nõukogu liikme või eeskirja punktis 131 nimetatud nõuetele vastava teadlase väljastpoolt nõukogu. Retsensent kontrollib doktoritöö vastavust esitatud nõuetele ja esitab nõukogule oma kirjaliku arvamuse;

13.2. matemaatika ja statistika instituudis määrab nõukogu doktoritöö eelretsensendiks eeskirja punktis 131 nimetatud nõuetele vastava teadlase väljastpoolt Tartu Ülikooli. Doktorikraadi taotleja vastab eelretsenseerimise käigus saadud kommentaaridele ning esitab vastused ja selgitused nii eelretsensendile kui ka nõukogule;

13.3. esitatakse doktoriõppekava „Keskkonnatehnoloogia“ ning doktoriõppe programmi „Tehnika ja tehnoloogia“ keskkonnatehnoloogia eriala doktoritööd esmalt koos retsensendi arvamuse ja akadeemilise sekretäri hinnanguga soovitushäätuseks teadusnõukogule instituudis, kus töötab doktorikraadi taotleja vastutav juhendaja. Doktorikraadi andev

ühisnõukogu võtab soovitushäälletuse tulemusi arvesse eeskirja punktis 126 nimetatud otsuse tegemisel.

14. Arvutiteaduse instituudis toimub eelkaitsmine, kus osaleb ka siseretsensent, kui nõukogu on ta määranud.

15. Molekulaar- ja rakubioloogia instituudis peab doktoritöö oponent olema iseseisvalt töötav teadlane, kes on Euroopa Komisjoni teadlaskarjääri jaotuse põhjal vähemalt astmel R3 ning kellel on doktorantide juhendamise kogemus.

V. Kaitsmiskoosolek

16. Eeskirja punktis 148.2 nimetatud doktorikraadi taotleja ettekande (*lectio praecursoria*) pikkus on kuni 30 minutit.

17. Genoomika instituudis on enne eeskirja punktis 148.2 nimetatud doktorikraadi taotleja ettekannet (*lectio praecursoria*) võimalus sõna võtta juhendaja(te)l.

18. Matemaatika ja statistika instituudis

18.1. tutvustab doktorikraadi taotlejat eeskirja punkti 148.1 kohaselt nõukogu sekretär, kes annab ülevaate doktorikraadi taotleja akadeemilisest eluloost ning kinnitab kaitsmise eelduste ja kaitsmiskoosoleku formaalsete nõuete täitmist;

18.2. saavad nõukogu liikmed ja oponent või oponendid pärast eeskirja punktis 148.2 nimetatud doktorikraadi taotleja ettekannet esitada doktorikraadi taotlejale selle kohta küsimusi;

18.3. on enne eeskirja punktis 148.5 nimetatud diskussiooni võimalus võtta sõna juhendaja(te)l.

19. Molekulaar- ja rakubioloogia instituudis ning tehnoloogiainstituudis

19.1. annab koosoleku juhataja lisaks punktis 148.1 nimetatule kraaditaotleja tutvustamiseks sõna doktoritöö juhendaja(te)le;

19.2. tutvustab koosoleku juhataja oponenti või opponente enne punktis 148.3 nimetatud sõnavõttu.

20. Eeskirja punktis 147 nimetatud kaitsmise salvestist säilitakse kuus kuni kaksteist kuud.